

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

із наведенням фрагментів кандидатської дисертації Гетманцева Д. О.
та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів
без зазначення авторства

Збіги текстів виділені **жовтим** кольором, перефразування та синоніми – **бірюзовим**, перестановки слів місцями – **зеленим**; твердження особи про те, що це нібито вона щось пропонує, оцінює, розробила чи робить висновки – **фіолетовим**.

Червоним шрифтом поданий коментар щодо фрагментів дисертації Гетманцева Д. О.

№	Фрагменти тексту дисертації, у якій виявлено факти порушення академічної доброчесності	Фрагменти опублікованих текстів інших авторів (без зазначення в дисертації Гетманцева Д. О. посилань на джерело)
Вид виявленого порушення: плагіат		
1	Гетманцев Д. О. Банківська таємниця: особливості її нормативно-правового регулювання в Україні та в законодавстві зарубіжних країн. – Дис. ... кандидата юридичних наук. – Київ, 2003. (https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0404U000399)	Агафонова Н. В. Правовий режим акредитиву як форми безготівкових розрахунків. – Дис. ... кандидата юридичних наук. – Київ, 2002. (https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0402U000747)
	С. 5.	С. 4.
	Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дисертації обрана автором в ініціативному порядку, з урахуванням високого рівня її актуальності та недостатнього рівня наукового дослідження. Дисертація виконана як частина загального плану науково-дослідної роботи кафедри конституційного і адміністративного права, в окремих аспектах вона пов'язана з темою "Вдосконалення правового становища суб'єктів господарської діяльності в умовах формування ринкової економіки" (номер державної реєстрації 0198W004863), яка розроблялася на юридичному факультеті в період з 1 січня 1997 по 31 грудня 2000 року, та "Формування механізму реалізації та захисту прав та свобод громадян в Україні", яка з 1 січня 2000 року розробляється на юридичному факультеті, та знаходиться в руслі багаторічних наукових досліджень проблем фінансового права, які ведуться на юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка.	Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дисертації обрана автором в ініціативному порядку, з урахуванням високого рівня її актуальності та недостатнього наукового дослідження. Дисертація виконана як частина загального плану науково-дослідної роботи кафедри конституційного і адміністративного права, в окремих аспектах вона пов'язана з темами : "Вдосконалення правового становища суб'єктів господарської діяльності в умовах формування ринкової економіки" (номер державної реєстрації 0198W004863), яка розроблялася на юридичному факультеті в період з 1 січня 1997 по 31 грудня 2000 року, та "Формування механізму реалізації та захисту прав та свобод громадян в Україні", яка з 1 січня 2000 р. розробляється на юридичному факультеті, а також знаходиться в руслі багаторічних наукових досліджень проблем фінансового права, які ведуться на юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
	С. 15.	С. 11–12.
	1.1 Поняття банківської таємниці В зв'язку з становленням і бурхливим розвитком банківської системи, актуальним постало питання формування галузі права, яка регулює суспільні відносини в процесі банківської діяльності. Мова йде про те, що собою являє банківське право, і чи існує воно взагалі як окрема галузь права. В процесі наукової дискусії з цього питання з'явилися наступні точки зору на зазначену проблему: банківське право є підгалуззю (фінансового, цивільного або господарського) права, комплексною галуззю та точка зору, згідно якої банківське право як окрема галузь права не існує, а можна говорити лише про існування банківського законо-	1.1. Поняття банківського права та його співвідношення з банківським законодавством В зв'язку з становленням і бурхливим розвитком банківської системи, актуальним постало питання формування галузі права, яка регулює суспільні відносини в процесі банківської діяльності. Мова йде про те, що собою являє банківське право, і чи існує воно взагалі як окрема галузь права. В процесі наукової дискусії з цього питання з'явилися наступні точки зору на зазначену проблему: банківське право є підгалуззю (фінансового, цивільного або господарського) права, комплексною галуззю та точка зору, згідно якої банківське право як окрема галузь права не існує, а можна говорити лише про існування банківського законо-

	давства.	давства.
	С. 15.	С. 12.
	Ще в 50-70 роках XX століття була висловлена точка зору, що банківське право є підгалуззю фінансового права, і вона об'єднує в собі сукупність норм фінансового права, які регулюють суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення банківських операцій³³. А фінансове право, в свою чергу, розглядалось як частина державного і адміністративного права, яка відокремилась в самостійну галузь права в зв'язку з специфікою об'єкта правового регулювання і його суспільним значенням, але метод фінансового права є спільним з методом інших публічних галузей права - це метод владних приписів³⁴. В умовах панування адміністративно-командної системи управління цей метод розповсюджувався і на банківське право. Тому банківська діяльність мала владно-організаційний, а не комерційний характер: договірні відносини, в які вступали банки як рівноправні партнери і які регулювалися нормами цивільного права, мали обмежену сферу дії і другорядне значення. Джерело [33] у Гетманцева – те саме, що й [11] у Агафонові. Джерело [34] у Гетманцева – те саме, що й [100] у Агафонові. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями, але без покликання №47. Плагіат.	Ще в 50-70 роках XX століття була висловлена точка зору, що банківське право є підгалуззю фінансового права, і вона об'єднує в собі сукупність норм фінансового права, які регулюють суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення банківських операцій [11, 16; 47, 6]. А фінансове право, в свою чергу, розглядалось як частина державного і адміністративного права, яка відокремилась в самостійну галузь права в зв'язку з специфікою об'єкта правового регулювання і його суспільним значенням, але метод фінансового права є спільним з методом інших публічних галузей права - це метод владних приписів [100, 195]. В умовах панування адміністративно-командної системи управління цей метод розповсюджувався і на банківське право. Тому банківська діяльність мала владно-організаційний, а не комерційний характер: договірні відносини, в які вступали банки як рівноправні партнери і які регулювалися нормами цивільного права, мали обмежену сферу дії і другорядне значення.
	С. 16.	С. 12.
	Отже, така сукупність норм на той час не виділялась в окрему галузь, оскільки мала більше спільного, ніж специфічного в порівнянні з іншими нормами тієї галузі, в яку вона включалася (а саме галузі фінансового права), і у держави не було зацікавленості в її самостійному розвитку. Ще одна група вчених вважала, що банківське право являє собою підгалузнь цивільного права³⁵. Але на підставі того, що О.С. Іоффе включав кредитні і розрахункові правовідносини в групу договірних зобов'язань, деякі науковці зробили висновок, що відомий вчений включив весь комплекс відносин, які складаються у галузі банківської діяльності, у галузь цивільного права³⁶. Але ж О.С. Іоффе не включав в сферу регулювання цивільного права ні правового статусу Державного банку СРСР, ні інших відносин, які пов'язані з банківською діяльністю, окрім кредитування і розрахунків. Отже, здається неправомірним однозначно включати всю сукупність вищезазначених відносин до цивільного права. Гетманцев два рази пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Джерело [35] у Гетманцева – те саме, що й [19] у Агафонові. Джерело [36] у Гетманцева – те саме, що й [20] у Агафонові. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями, але без покликання №117. Плагіат.	Отже, така сукупність норм на той час не виділялась в окрему галузь, оскільки мала більше спільного, ніж специфічного в порівнянні з іншими нормами тієї галузі, в яку вона включалася (а саме галузі фінансового права), і у держави не було зацікавленості в її самостійному розвитку. Ще одна група вчених вважала, що банківське право являє собою підгалузнь цивільного права [19, 707; 117, 101]. Але на підставі того, що О.С. Іоффе включав кредитні і розрахункові правовідносини в групу договірних зобов'язань, деякі науковці зробили висновок, що відомий вчений включив весь комплекс відносин, які складаються у галузі банківської діяльності, у галузь цивільного права [23, 20]. Але ж О.С. Іоффе не включав в сферу регулювання цивільного права ні правового статусу Державного банку СРСР, ні інших відносин, які пов'язані з банківською діяльністю, окрім кредитування і розрахунків. Отже, здається неправомірним однозначно включати всю сукупність вищезазначених відносин до цивільного права.
	С. 16.	С. 12–13.

Існує також точка зору, що всі відносини, які виникають у банківській сфері, відносяться до сфери господарського права³⁷, чи, на думку О.М. Олейник, тяжіють до господарського права, оскільки мова йде про регулювання одного з видів підприємницької діяльності³⁸. Так, відомий дослідник банківського права М.М. Агарков, погоджуючись в цілому з думкою, що банківське право відноситься до господарського права, зазначав, що організація і діяльність кредитних установ значною мірою обумовлена регулюючою діяльністю державної влади. І правові норми, які регулюють цю діяльність, а також структуру та компетенцію відповідних органів, теж складають предмет банківського права, впливаючи з державного і адміністративного права³⁹. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	Існує також точка зору, що всі відносини, які виникають у банківській сфері, відносяться до сфери господарського права [113, 60], чи, на думку О.М. Олейник, тяжіють до господарського права, оскільки мова йде про регулювання одного з видів підприємницької діяльності [37, 33]. Так, відомий дослідник банківського права М.М. Агарков, погоджуючись в цілому з думкою, що банківське право відноситься до господарського права, зазначав, що організація і діяльність кредитних установ значною мірою обумовлена регулюючою діяльністю державної влади. І правові норми, які регулюють цю діяльність, а також структуру та компетенцію відповідних органів, теж складають предмет банківського права, впливаючи з державного і адміністративного права [1, 14].
С. 16–17.	С. 13.
На відміну від вище висловлених точок зору, відповідно до яких науковці розглядають банківське право як підгалузь фінансового, цивільного або господарського права, найпоширенішою в наукових колах на даний момент є позиція, суть якої полягає в тому, що банківське право є комплексною галуззю права⁴⁰. Один із представників подібного підходу вважає банківське право комплексною галуззю права, яка регулює суспільні відносини, що виникають в процесі організації банківської системи і здійснення банківських операцій⁴¹. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	На відміну від вище висловлених точок зору, відповідно до яких науковці розглядають банківське право як підгалузь фінансового, цивільного або господарського права, найпоширенішою в наукових колах на даний момент є позиція, суть якої полягає в тому, що банківське право є комплексною галуззю права [118, 108]. Один із представників подібного підходу вважає банківське право комплексною галуззю права, яка регулює суспільні відносини, що виникають в процесі організації банківської системи і здійснення банківських операцій [136, 33].
С. 17.	С. 13.
“Юридична енциклопедія” за редакцією Ю.С. Шемшученка визначає банківське право як сукупність правових норм, що регулюють порядок організації і діяльності банків, їх взаємовідносини з клієнтами, а також порядок здійснення ними банківських операцій⁴². Цікавим здається ознайомитися з поглядами зарубіжних вчених на це питання. С. Гавалда і Ж. Стуффле вживають поняття “банківське право” для визначення сукупності правил, що закріплюють правовий статус банків, тобто організацій, які постійно та на професійній основі здійснюють банківські операції⁴³. На нашу думку, французькі науковці невинновато звужили предмет регулювання банківського права, обмеживши його лише визначенням правового статусу банків. Американські ж вчені вважають, що “банківське право” є багатограним терміном, яким охоплено не тільки загальні принципи організації і діяльності банків, але і сукупність норм, які регулюють порядок надання фінансових та пов’язаних з ними послуг⁴⁴. Гетманцев пише «На нашу думку», нібито це він щось аналізує, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	“Юридична енциклопедія” за редакцією Ю.С. Шемшученка визначає банківське право як сукупність правових норм, що регулюють порядок організації і діяльності банків, їх взаємовідносини з клієнтами, а також порядок здійснення ними банківських операцій [95, 191]. Цікавим здається ознайомитися з поглядами зарубіжних вчених на це питання. С. Гавалда і Ж. Стуффле вживають поняття банківського права для визначення сукупності правил, що закріплюють правовий статус банків, тобто організацій, які постійно та на професійній основі здійснюють банківські операції [83, 9]. На нашу думку, французькі науковці невинновато звужили предмет регулювання “банківського права”, обмеживши його лише визначенням правового статусу банків. Американські ж вчені вважають, що банківське право – багатограний термін. Він охоплює не тільки загальні принципи організації і діяльності банків, але і сукупність норм, які регулюють порядок надання фінансових та пов’язаних з ними послуг [81, 5].

С. 17–18. Ще одна група вчених вважає, що виділяти банківське право в окрему галузь права ще рано, і воно повинно розглядатися як інститут чи підгалузь фінансового права, оскільки в іншому випадку виникне небезпека, що воно буде забезпечувати тільки інтереси банків, а не держави, громадянина та суспільства в цілому⁴⁵. Представники третьої основної позиції на цю проблему зазначають, що банківське право не є ні галуззю, ні підгалуззю права, оскільки суспільні відносини, які регулюються “банківським правом”, не можна визнати настільки своєрідними, щоб вони могли скласти предмет окремої галузі права⁴⁶. Вказані суспільні відносини регулюються нормами різних галузей права, а саме цивільного, фінансового та адміністративного. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	С. 13. Ще одна група вчених вважає, що виділяти банківське право в окрему галузь права ще рано, і воно повинно розглядатися як інститут чи підгалузь фінансового права, оскільки в іншому випадку виникне небезпека, що воно буде забезпечувати тільки інтереси банків, а не держави, громадянина та суспільства в цілому [106, 15]. Представники третьої основної позиції на цю проблему зазначають, що банківське право не є ні галуззю, ні підгалуззю права, оскільки суспільні відносини, які регулюються “банківським правом”, не можна визнати настільки своєрідними, щоб вони могли скласти предмет окремої галузі права [15, 4]. Вказані суспільні відносини регулюються нормами різних галузей права, а саме цивільного, фінансового та адміністративного.
С. 18. Підтримуючи точку зору Л.Г. Єфимової, Г.А. Тосунян в 90-х роках ХХ століття висунув думку про те, що банківське право не є окремою галуззю, оскільки сукупність норм, якими регулюється створення і діяльність кредитних організацій, не відповідає критеріям галузі права, які визнані юридичною наукою. В неї відсутні специфічні предмет і метод⁴⁷. Отже, дану сукупність юридичних норм автор розглядає як комплексну галузь законодавства. (треба зазначити, що пізніше Г.А. Тосунян змінив свою точку зору, і дійшов до висновку, що банківське право являє собою комплексну галузь права⁴⁸). Для того, щоб визначитися у питанні існування такої окремої галузі, як банківське право, необхідно розглянути критерії виділення сукупності правових норм у самостійну галузь права. Питання про те, що в основі розмежування права на окремі галузі лежить насамперед предмет правового регулювання, було вирішено в процесі наукової дискусії в 1939-1940 роках ХХ століття. Отже, предмет є головним матеріальним критерієм розмежування норм права за галузями, оскільки він має об’єктивний зміст, обумовлений характером суспільних відносин, і в принципі не залежить від волі законодавця. Гетманцев два рази пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	С. 14. Підтримуючи точку зору Л.Г. Єфимової, Г.А. Тосунян в 90-х роках ХХ століття висунув думку про те, що банківське право не є окремою галуззю, оскільки сукупність норм, якими регулюється створення і діяльність кредитних організацій, не відповідає критеріям галузі права, які визнані юридичною наукою. В неї відсутні специфічні предмет і метод [126, 35]. Отже, дану сукупність юридичних норм автор розглядає як комплексну галузь законодавства. (Треба зазначити, що пізніше Г.А. Тосунян змінив свою точку зору, і дійшов до висновку, що банківське право являє собою комплексну галузь права [53, 17]). Для того, щоб визначитися у питанні існування такої окремої галузі, як банківське право, необхідно розглянути критерії виділення сукупності правових норм у самостійну галузь права. Питання про те, що в основі розмежування права на окремі галузі лежить насамперед предмет правового регулювання, було вирішено в процесі наукової дискусії в 1939-1940 рр. ХХ століття. Отже, предмет є головним матеріальним критерієм розмежування норм права за галузями, оскільки він має об’єктивний зміст, обумовлений характером суспільних відносин, і в принципі не залежить від волі законодавця.
С. 18–19. Як вірно зазначав К. Кнапп, в структуру предмету включаються: Суб’єкти права, тобто їх статус, а саме правосуб’єктність. Отже, необхідно попередньо визначити положення суб’єкту права безвідносно до того, чи буде він учасником будь-якого конкретного правовідношення. В.Д. Сорокін до структури предмету правового регулювання включає також конкретні зв’язки, які виникають як мінімум між двома	С. 14. Як вірно зазначав К. Кнапп, в структуру предмету включаються: 1. Суб’єкти права, тобто їх статус, а саме правосуб’єктність. Отже, необхідно попередньо визначити положення суб’єкту права безвідносно до того, чи буде він учасником будь-якого конкретного правовідношення. В.Д. Сорокін до структури предмету правового регулювання включає також конкретні зв’язки, які виникають як мінімум між двома

суб'єктами права, і, таким чином, перетворюють їх у суб'єктів правовідносин; Їх поведінка чи діяльність у визначених суспільних відносинах. Об'єкти, з приводу яких суб'єкти права вступають у взаємовідносини один з одним. Факти, які виступають безпосередніми підставами виникнення і припинення відповідних відносин⁴⁹. Гетманцев пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Джерело [49] у Гетманцева – те саме, що й [112] у Агафонові. Гетманцев скопіював чужий текст разом із одним готовим покликанням, але без покликання №50, і видалив нумерацію абзаців. Недолугий плагіат.	суб'єктами права, і, таким чином, перетворюють їх у суб'єктів правовідносин [50, 73]. 2. Їх поведінка чи діяльність у визначених суспільних відносинах. 3. Об'єкти, з приводу яких суб'єкти права вступають у взаємовідносини один з одним. 4. Факти, які виступають безпосередніми підставами виникнення і припинення відповідних відносин [112, 116].
С. 19.	С. 14.
Таким чином, для створення окремої галузі необхідним є наявність кола суспільних відносин, які мають певну ступінь своєрідності, єдності, складають певну вагу і які неможливо врегулювати за допомогою норм права інших галузей. Але в той же час С.Н. Братусь висунув ідею про недостатність такого критерію, як предмет правового регулювання, і запропонував для виділення окремої галузі права використовувати два критерії: предмет (коло суспільних відносин) і метод правового регулювання (як спосіб дії на поведінку учасників правовідносин)⁵⁰. Гетманцев пише «Таким чином», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Таким чином, для створення окремої галузі необхідним є наявність кола суспільних відносин, які мають певну ступінь своєрідності, єдності, складають певну вагу і які неможливо врегулювати за допомогою норм права інших галузей. Але в той же час С.Н. Братусь висунув ідею про недостатність такого критерію, як предмет правового регулювання, і запропонував для виділення окремої галузі права використовувати два критерії: предмет (коло суспільних відносин) і метод правового регулювання (як спосіб дії на поведінку учасників правовідносин) [105, 36-39].
С. 19.	С. 15.
Метод правового регулювання може бути розкритий через свої структурні компоненти, які виражають його характерні особливості. Узагальнюючи погляди різних вчених на це питання, зазначимо, що серед основних елементів методу правового регулювання можна виділити такі: ✓ правосуб'єктність учасників правовідношення, яка визначається специфічним характером взаємозв'язку прав і обов'язків його учасників (за згодою сторін, в силу нормативно-правового акту); ✓ цілісність юридичних фактів, з якими пов'язане виникнення правовідношення; ✓ характер прав і обов'язків суб'єктів правовідношення, який визначається положенням суб'єктів по відношенню один до одного (рівність сторін, субординація); ✓ спосіб захисту прав і відповідальність за невиконання обов'язків суб'єктами правовідношення (санкції і процедури їх застосування).	Метод правового регулювання може бути розкритий через свої структурні компоненти, які виражають його характерні особливості. Узагальнюючи погляди різних вчених на це питання, зазначимо, що серед основних елементів методу правового регулювання можна виділити такі: 1) правосуб'єктність учасників правовідношення, яка визначається специфічним характером взаємозв'язку прав і обов'язків його учасників (за згодою сторін, в силу нормативно-правового акту); 2) цілісність юридичних фактів, з якими пов'язане виникнення правовідношення; 3) характер прав і обов'язків суб'єктів правовідношення, який визначається положенням суб'єктів по відношенню один до одного (рівність сторін, субординація); 4) спосіб захисту прав і відповідальність за невиконання обов'язків суб'єктами правовідношення (санкції і процедури їх застосування).
С. 19–20.	С. 15.
Отже, метод правового регулювання є додатковим юридичним критерієм, він є похідним від предмету, оскільки своєрідність методу правового регулювання зумовлюється предметом регулювання.	Отже, метод правового регулювання є додатковим юридичним критерієм, він є похідним від предмету, оскільки своєрідність методу правового регулювання зумовлюється предметом регулювання.

Самостійного значення він не має, але у поєднанні з предметом сприяє більш точному поділу права на галузі. Це знаходить своє підтвердження в тому, що зі зміною значення тих чи інших відносин змінюється і спосіб впливу на поведінку їх учасників. Гетманцев пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	Самостійного значення він не має, але у поєднанні з предметом сприяє більш точному поділу права на галузі. Це знаходить своє підтвердження в тому, що зі зміною значення тих чи інших відносин змінюється і спосіб впливу на поведінку їх учасників.
С. 20.	С. 15.
Питання кількості методів правового регулювання є одним з найбільш дискусійних понять юридичної науки. В цілому можна визначити три основні позиції, які сформувалися на даний момент з приводу цього питання. Так, на думку А.І. Процевського, кожній галузі права властивий один метод правового регулювання⁵¹. Інші вважають, що тільки наявність особливого, специфічного тільки для даної галузі права методу дає право говорити про існування самостійної галузі права⁵². Зокрема, В.Ф. Яковлев зазначає: "Якщо дослідник приймає будь-яку групу норм за самостійну галузь права, але не може виявити специфіки методу правового регулювання, то він, скоріше за все бачить галузь там, де її немає"⁵³. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	Питання кількості методів правового регулювання є одним з найбільш дискусійних понять юридичної науки. В цілому можна визначити три основні позиції, які сформувалися на даний момент з приводу цього питання. Так, на думку А.І. Процевського, кожній галузі права властивий один метод правового регулювання [41, 109]. Інші вважають, що тільки наявність особливого, специфічного тільки для даної галузі права методу дає право говорити про існування самостійної галузі права [39, 47]. Зокрема, В.Ф. Яковлев зазначає: "Якщо дослідник приймає будь-яку групу норм за самостійну галузь права, але не може виявити специфіки методу правового регулювання, то він, скоріше за все бачить галузь там, де її немає [132, 58]."
С. 20.	С. 16.
І сутність третьої позиції полягає в тому, що галузь права може мати декілька методів правового регулювання⁵⁴. Тобто заперечується існування особливого методу правового регулювання для кожної галузі права, і робиться висновок про наявність різних способів регулювання відносин всередині однієї галузі права. Але ж при регулюванні сукупності суспільних відносин різними методами втрачається єдність правового регулювання. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	І сутність третьої позиції полягає в тому, що галузь права може мати декілька методів правового регулювання [133, 40-43]. Тобто заперечується існування особливого методу правового регулювання для кожної галузі права, і робиться висновок про наявність різних способів регулювання відносин всередині однієї галузі права. Але ж при регулюванні сукупності суспільних відносин різними методами втрачається єдність правового регулювання.
С. 20.	С. 16.
На думку Л.І. Дембо, окрім предмету правового регулювання, передумовами для виникнення окремої галузі права є наявність у влади обумовленого інтересу в самостійному регулюванні комплексу відносин⁵⁵. Далі автор зазначає, що галузь права є категорією історичною, виникнення тих чи інших галузей об'єктивно обумовлено, але в той же час він пов'язує їх виникнення з волею політичних сил. Необхідно зазначити, що об'єктивність – найважливіша риса системи права на відміну від систематизації права, яка має чітко виражений суб'єктивний характер, тобто повністю залежить від волі законодавця. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	На думку Л.І. Дембо, окрім предмету правового регулювання, передумовами для виникнення окремої галузі права є наявність у влади обумовленого інтересу в самостійному регулюванні комплексу відносин [107, 91]. Далі автор зазначає, що галузь права є категорією історичною, виникнення тих чи інших галузей об'єктивно обумовлено, але в той же час він пов'язує їх виникнення з волею політичних сил. Необхідно зазначити, що об'єктивність – найважливіша риса системи права на відміну від систематизації права, яка має чітко виражений суб'єктивний характер, тобто повністю залежить від волі законодавця.

С. 21. Тому зазначений Л.І. Дембо критерій можна використовувати при поділі права на галузі законодавства, а не на галузі права. Також, на думку Л.І. Дембо, в кожній галузі права один з принципів має вирішальне значення для цементування комплексу правовідносин. Принципами права є основоположні начала права, що виражаються в його нормах. Принципи права охоплюють всю правову матерію – і ідеї, і норми, і відносини – і надають їй логічність, послідовність та збалансованість. Вони грають роль орієнтирів в формуванні права. Так, дійсно, встановлення та вивчення принципів права має велике теоретичне і практичне значення. Без врахування загальних начал, на яких формується галузь права, неможливо вірно тлумачити і застосовувати її норми, особливо зважаючи на те, що в галузі права можлива наявність великої кількості прогалин і протиріч. І при невідповідності норми певної галузі права її принципам, виникають підстави для перегляду або відміни цієї норми. Гетманцев скопіював чужий текст, але видалив покликання. Плагіат.	С. 16. Тому зазначений Л.І. Дембо критерій можна використовувати при поділі права на галузі законодавства, а не на галузі права. Також, на думку Л.І. Дембо, в кожній галузі права один з принципів має вирішальне значення для цементування комплексу правовідносин [107, 96]. Принципами права є основоположні начала права, що виражаються в його нормах. Принципи права охоплюють всю правову матерію – і ідеї, і норми, і відносини – і надають їй логічність, послідовність та збалансованість. Вони грають роль орієнтирів в формуванні права. Так, дійсно, встановлення та вивчення принципів права має велике теоретичне і практичне значення. Без врахування загальних начал, на яких формується галузь права, неможливо вірно тлумачити і застосовувати її норми, особливо зважаючи на те, що в галузі права можлива наявність великої кількості прогалин і протиріч. І при невідповідності норми певної галузі права її принципам, виникають підстави для перегляду або відміни цієї норми.
С. 21. Але в той же час можна зауважити, що не зовсім виправданим є виведення галузей права з тих чи інших принципів, оскільки один і той же принцип входить в склад не однієї, а декількох галузей права. І ніхто не довів, що існує рівно стільки галузей права, скільки є принципів. До того ж, як правило, важко визначити для галузі права такий один класифікаційний критерій, як принцип, оскільки для характеристики галузі права застосовується сукупність принципів, які і пояснюють своєрідність суспільних відносин, що нею регулюються.	С. 16–17. Але в той же час можна зауважити, що не зовсім виправданим є виведення галузей права з тих чи інших принципів, оскільки один і той же принцип входить в склад не однієї, а декількох галузей права. І ніхто не довів, що існує рівно стільки галузей права, скільки є принципів. До того ж, як правило, важко визначити для галузі права такий один класифікаційний критерій, як принцип, оскільки для характеристики галузі права застосовується сукупність принципів, які і пояснюють своєрідність суспільних відносин, що нею регулюються.
С. 21. О.С. Іоффе також слушно критикує Л.І. Дембо з приводу принципів, як одного з критеріїв виділення сукупності норм права у галузі, оскільки самі принципи як положення, проголошені людьми, потребують пояснення і обґрунтування за допомогою реальних суспільних відносин, відображенням яких вони є⁵⁶. Таким чином, галузь права можна визначити як сукупність відокремлених правових норм, що регулюють якісно специфічний вид суспільних відносин за допомогою одного методу правового регулювання. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Гетманцев пише «Таким чином», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	С. 17. О.С. Іоффе також слушно критикує Л.І. Дембо з приводу принципів, як одного з критеріїв виділення сукупності норм права у галузі, оскільки самі принципи як положення, проголошені людьми, потребують пояснення і обґрунтування за допомогою реальних суспільних відносин, відображенням яких вони є [21, 358]. Таким чином, галузь права можна визначити як сукупність відокремлених правових норм, що регулюють якісно специфічний вид суспільних відносин за допомогою одного методу правового регулювання.
С. 22. Вищенаведений розгляд критеріїв для виділення сукупності правових норм у самостійну галузь права є необхідним етапом для аналізу концепції комплексних галузей права, однією з яких і пропонується деякими вченими визнати банківське пра-	С. 17. Вищенаведений розгляд критеріїв для виділення сукупності правових норм у самостійну галузь права є необхідним етапом для аналізу концепції комплексних галузей права, однією з яких і пропонується деякими вченими визнати банківське пра-

во. Концепція комплексних галузей вперше була висунута В.К. Райхером. Він вважав, що в межах системи права слід розрізняти дві категорії галузей – галузі основні та комплексні. Комплексні галузі – це такі галузі права, які, включаючи в себе норми основних галузей права, в той же час мають певну предметну єдність⁵⁷. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	во. Концепція комплексних галузей вперше була висунута В.К. Райхером. Він вважав, що в межах системи права слід розрізняти дві категорії галузей – галузі основні та комплексні. Комплексні галузі – це такі галузі права, які, включаючи в себе норми основних галузей права, в той же час мають певну предметну єдність [42, 186].
С. 22.	С. 17.
Надалі Ю.К. Толстой підтримав і розвинув ідею існування комплексних галузей, визначивши основні відмінності, які, на його думку, існують між основними та комплексними галузями: ✓ кожна основна (самостійна) галузь має чітко визначену предметну єдність, тоді як комплексна галузь позбавлена подібної єдності, оскільки регулює різномірні відносини; ✓ в склад основних галузей права не можуть входити норми інших галузей права, в той час як комплексна галузь складається з норм основних галузей права; ✓ кожній основній галузі права притаманний специфічний метод правового регулювання, для комплексної галузі характерна інша ситуація: в ній використовується декілька методів правового регулювання з основних галузей; ✓ основні галузі права займають визначене місце в системі права, тоді як комплексні галузі ніякого місця не займають⁵⁸. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Надалі Ю.К. Толстой підтримав і розвинув ідею існування комплексних галузей, визначивши основні відмінності, які, на його думку, існують між основними та комплексними галузями: 1)кожна основна (самостійна) галузь має чітко визначену предметну єдність, тоді як комплексна галузь позбавлена подібної єдності, оскільки регулює різномірні відносини; 2)в склад основних галузей права не можуть входити норми інших галузей права, в той час як комплексна галузь складається з норм основних галузей права; 3)кожній основній галузі права притаманний специфічний метод правового регулювання, для комплексної галузі характерна інша ситуація: в ній використовується декілька методів правового регулювання з основних галузей; 4) основні галузі права займають визначене місце в системі права, тоді як комплексні галузі ніякого місця не займають [125, 45].
С. 22–23.	С. 17–18.
Але виходячи з вищенаведених відмінностей між основними та комплексними галузями права, відзначимо, що використані автором критерії для виділення комплексних галузей можна розглядати скоріше в якості одного з прийомів наукової систематики права. Існує також позиція, згідно якої комплексні галузі включаються в ту основну галузь права, відносини якої домінують в сфері даних відносин⁵⁹. Та при такій побудові системи права переважає суб'єктивістський підхід, адже визначити пріоритетні норми одної галузі об'єктивним шляхом дуже важко. Крім того, якщо комплексні галузі включаються в основну за ознакою відносин, які превалюють в даній комплексній галузі, то основна галузь перетворилась би на комплексну, оскільки в неї включались би різномірні відносини. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Але виходячи з вищенаведених відмінностей між основними та комплексними галузями права, відзначимо, що використані автором критерії для виділення комплексних галузей можна розглядати скоріше в якості одного з прийомів наукової систематики права. Існує також позиція, згідно якої комплексні галузі включаються в ту основну галузь права, відносини якої домінують в сфері даних відносин [124, 111–112]. Та при такій побудові системи права переважає суб'єктивістський підхід, адже визначити пріоритетні норми одної галузі об'єктивним шляхом дуже важко. Крім того, якщо комплексні галузі включаються в основну за ознакою відносин, які превалюють в даній комплексній галузі, то основна галузь перетворилась би на комплексну, оскільки в неї включались би різномірні відносини.
С. 23.	С. 18.
М.І. Піскотін також висловлює подібну точку зору, згідно якої він застерігає, що визнання відокремленості і самостійності існування комплексної	М. І. Піскотін також висловлює подібну точку зору, згідно якої він застерігає, що визнання відокремленості і самостійності існування комплексної

галузі не повинно призводити до ігнорування відмінностей методів правового регулювання, які нею використовуються⁶⁰. Тобто, на думку вчених, певні комплекси суспільних відносин, які складаються в різних сферах діяльності, можуть бути предметом регулювання комплексної галузі не самі по собі, а лише в тих випадках, коли їх правове регулювання може бути здійснено за допомогою специфічного юридичного засобу – одного методу правового регулювання. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. До чужого тексту Гетманцев додав слова «на думку вчених», але переліку таких учених не навів. Плагіат.	галузі не повинно призводити до ігнорування відмінностей методів правового регулювання, які нею використовуються [118, 108]. Тобто, певні комплекси суспільних відносин, які складаються в різних сферах діяльності, можуть бути предметом регулювання комплексної галузі не самі по собі, а лише в тих випадках, коли їх правове регулювання може бути здійснено за допомогою специфічного юридичного засобу – одного методу правового регулювання.
С. 23–24. Для того, щоб визначити, чи існує банківське право, як галузь права, спробуємо окреслити його предмет і метод правового регулювання. Предмет банківського права. Беззаперечним є твердження, що об'єктивним критерієм поділу права на галузі є матеріальний зміст суспільних відносин, урегульованих нормами права. Ці відносини повинні бути однорідними, специфічними і володіти певною визначеною єдністю на рівні діяльності, оскільки, як правило, окрема юридична норма регулює поведінку на рівні поведінкової операції, інститут права – на рівні дії, а галузь права – на рівні діяльності. Гетманцев скопіював чужий текст, але видалив покликання. Плагіат.	С. 19. Для того, щоб визначити, чи існує банківське право, як галузь права, спробуємо окреслити його предмет і метод правового регулювання. Предмет банківського права. Беззаперечним є твердження, що об'єктивним критерієм поділу права на галузі є матеріальний зміст суспільних відносин, урегульованих нормами права. Ці відносини повинні бути однорідними, специфічними і володіти певною визначеною єдністю на рівні діяльності, оскільки, як правило, окрема юридична норма регулює поведінку на рівні поведінкової операції, інститут права – на рівні дії, а галузь права – на рівні діяльності [76, 228].
С. 24. Визначаючи предмет банківського права, можна навести позицію Г.А. Тосуняна, який, узагальнюючи точки зору різних авторів на це питання, зазначає, що предмет банківського права – це суспільні відносини, які виникають в процесі побудови, функціонування і розвитку банківської системи, в процесі здійснення центральним банком та кредитними установами банківської діяльності, а також суспільні відносини, які виникають в процесі регулювання банківської системи з боку держаних органів в інтересах громадян, організацій та держави⁶². Якщо проаналізувати вищенаведене визначення предмету банківського права, то можна зробити висновок, що ключовою категорією в суспільних відносинах, які складають предмет банківського права, є банк. Отже, щоб окреслити предмет банківського права, необхідно чітко визначити риси і особливості такого поняття, як банк, оскільки загальною специфічною ознакою суспільних відносин, що складають предмет банківського права, є те, що вони виникають і існують з обов'язковою участю банка. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Гетманцев пише «можна зробити висновок» та «Отже», нібито це він робить ці висновки, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	С. 19. Визначаючи предмет банківського права, можна навести позицію Г.А. Тосуняна, який, узагальнюючи точки зору різних авторів на це питання, зазначає, що предмет банківського права – це суспільні відносини, які виникають в процесі побудови, функціонування і розвитку банківської системи, в процесі здійснення центральним банком та кредитними установами банківської діяльності, а також суспільні відносини, які виникають в процесі регулювання банківської системи з боку держаних органів в інтересах громадян, організацій та держави [53, 39]. Якщо проаналізувати вищенаведене визначення предмету банківського права, то можна зробити висновок, що ключовою категорією в суспільних відносинах, які складають предмет банківського права, є банк. Отже, щоб окреслити предмет банківського права, необхідно чітко визначити риси і особливості такого поняття, як банк, оскільки загальною специфічною ознакою суспільних відносин, що складають предмет банківського права, є те, що вони виникають і існують з обов'язковою участю банка.

С. 24. Сформулювати поняття “банк” намагалось багато вчених-юристів. Ще Агарков М.М. відзначав, що не існує логічно-правильно побудованого визначення, яке б відповідало тому поняттю, яке мають на увазі, користуючись терміном “банк”⁶³. Деякі з науковців в якості основної ознаки комерційного банку виділяли договірний характер відносин між банком і його клієнтами⁶⁴. Але банк в порівнянні з іншими суб’єктами підприємництва має деякі повноваження владного характеру, які не дозволяють визначити правову природу відносин між банком і клієнтом повною мірою як договірну. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	С. 19. Сформулювати поняття “банк” намагалось багато вчених-юристів. Ще Агарков М.М. відзначав, що не існує логічно-правильно побудованого визначення, яке б відповідало тому поняттю, яке мають на увазі, користуючись терміном “банк” [1, 9]. Деякі з науковців в якості основної ознаки комерційного банку виділяли договірний характер відносин між банком і його клієнтами [17, 28]. Але банк в порівнянні з іншими суб’єктами підприємництва має деякі повноваження владного характеру, які не дозволяють визначити правову природу відносин між банком і клієнтом повною мірою як договірну.
С. 24–25. Банк, як правова категорія, знайшов відображення в статті 1 Закону України “Про банки та банківську діяльність”⁶⁵, у відповідності до якої банк визначається як юридична особа, яка має виключне право на підставі ліцензії Національного банку здійснювати у сукупності такі операції: залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власні ризики, відкриття та ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб. З питання визначення поняття фінансової установи в чинному законодавстві України існує певна неузгодженість. Так, відповідно до статті 1 Закону України “Про Національний банк”⁶⁶, фінансовою установою є юридична особа, яка проводить одну або декілька операцій, що можуть виконуватися банками, за винятком залучення вкладів. В той же час, в статті 1 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” поняттю фінансової установи надається більш широке значення, оскільки до фінансових послуг, які можуть надавати юридичні особи, визначені як фінансові установи, відноситься залучення фінансових активів з зобов’язанням щодо наступного їх повернення. Та в будь-якому випадку, основною ознакою фінансової установи є надання фінансових послуг за умови отримання відповідного правового статусу та дозволу на їх здійснення⁶⁷. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями, але без покликання №154. Плагіат.	С. 20. Банк, як правова категорія, знайшов відображення в ст. 1 Закону України “Про банки та банківську діяльність”, у відповідності до якої банк визначається як юридична особа, яка має виключне право на підставі ліцензії Національного банку здійснювати у сукупності такі операції: залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власні ризики, відкриття та ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб [147]. З питання визначення поняття фінансової установи в чинному законодавстві України існує певна неузгодженість. Так, відповідно до ст. 1 Закону України “Про Національний банк” фінансова установа – юридична особа, яка проводить одну або декілька операцій, що можуть виконуватися банками, за винятком залучення вкладів [150]. А в ст.1 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” поняттю фінансової установи надається більш широке значення, оскільки до фінансових послуг, які можуть надавати юридичні особи, визначені як фінансові установи, відноситься залучення фінансових активів з зобов’язанням щодо наступного їх повернення [154]. Та в будь-якому випадку, основною ознакою фінансової установи є надання фінансових послуг за умови отримання відповідного правового статусу та дозволу на їх здійснення.
С. 25. Але особливість банку в порівнянні з іншими фінансовими установами полягає в тому, що банк є основним фінансовим інститутом, який покликаний здійснювати банківську діяльність, що має виключний характер. В той же час всі інші фінансові установи – це в основному спеціалізовані організації, які виконують певне, визначене коло банківських операцій залежно від свого правового статусу. Отже, невід’ємною частиною таких понять, як банк і фінансова установа, є категорія “банківські операції”, яка і розкриває зміст їх діяльності. Гетманцев пише «Отже», нібито це він робить	С. 20. Але особливість банку в порівнянні з іншими фінансовими установами полягає в тому, що банк є основним фінансовим інститутом, який покликаний здійснювати банківську діяльність, що має виключний характер. В той же час всі інші фінансові установи – це в основному спеціалізовані організації, які виконують певне, визначене коло банківських операцій залежно від свого правового статусу. Отже, невід’ємною частиною таких понять, як банк і фінансова установа, є категорія “банківські операції”, яка і розкриває зміст їх діяльності.

якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	
С. 25–26.	С. 20–21.
Разом з тим, в законодавстві відсутнє визначення банківської операції, а в статті 47 Закону України “Про банки і банківську діяльність” наводяться лише види банківських операцій, які банки мають право здійснювати на підставі банківської ліцензії, а також операції та угоди, які виконуються на підставі письмового дозволу Національного банку України або у порядку, визначеному законодавством України. Окрім банків, визначені законом операції і угоди мають право здійснювати також інші фінансові установи. Отже, поруч з поняттям банківської операції, застосовується поняття угоди, які можуть виконувати банки та фінансові установи. Загальновідомим є факт, що ще за часів Римської імперії угода являла собою інститут цивільного права. Цивільним кодексом УРСР, в статті 41 закріплено, що угодами визнаються дії громадян і організацій, спрямовані на встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов’язків⁶⁸. Банківську угоду характеризують наступні ознаки: угода – це завжди вольовий акт, тобто дії; угода – це правомірні дії; угода спрямована на виникнення, припинення чи зміну банківських правовідносин. Гетманцев пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Так, в законодавстві відсутнє визначення банківської операції, а в ст. 47 Закону України “Про банки і банківську діяльність” наводяться лише види банківських операцій, які банки мають право здійснювати на підставі банківської ліцензії, а також операції та угоди, які виконуються на підставі письмового дозволу Національного банку України або у порядку, визначеному законодавством України [147]. Окрім банків, визначені законом операції і угоди мають право здійснювати також інші фінансові установи. Отже, поруч з поняттям банківської операції, застосовується поняття угоди, які можуть виконувати банки та фінансові установи. Загальновідомим є факт, що ще за часів Римської імперії угода являла собою інститут цивільного права. Чинним законодавством України (а саме, ст. 41 Цивільного кодексу України) угодами визнаються дії громадян і організацій, спрямовані на встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов’язків [146]. Але застосування цього терміну тільки в межах цивільного права заважає широкому тлумаченню даного поняття. В широкому значенні угода є правовою категорією, яка використовується в різних галузях права при характеристиці правовідносин, які мають договірний характер, але не відповідають загальноприйнятим в цивільному праві ознакам угоди. Вважаємо, що банківську угоду характеризують наступні ознаки: 1) угода – це завжди вольовий акт, тобто дії; 2) угода – це правомірні дії; 3) угода спрямована на виникнення, припинення чи зміну банківських правовідносин.
С. 26.	С. 22.
Враховуючи вищевикладені поняття банку, характер його діяльності і сукупність банківських операцій, які він виконує, можна окреслити таке поняття як банківська діяльність, яка є системоутворюючою категорією при визначенні особливостей суспільних відносин, які складають предмет банківського права.	Враховуючи вищевикладені поняття банку, характер його діяльності і сукупність банківських операцій, які він виконує, можна окреслити таке поняття як банківська діяльність, яка є системоутворюючою категорією при визначенні особливостей суспільних відносин, які складають предмет банківського права.
С. 26–27.	С. 22.
На думку окремих вчених, банківська діяльність – це визначене законодавчими актами України право банків та кредитних установ реалізувати статутні функції та повноваження, здійснювати банківські операції в інтересах юридичних та фізичних осіб, надавати їм на підставі отриманих ліцензій банківські послуги, а також здійснювати в межах наданої компетенції іншу діяльність від свого імені та за власний рахунок⁶⁹. Вважаємо за необхідне зазначити, що, перше, категорія “діяльність” розкривається в пер-	Що до правового визначення банківської діяльності, то, на думку окремих вчених, банківська діяльність – це визначене законодавчими актами України право банків та кредитних установ реалізувати статутні функції та повноваження, здійснювати банківські операції в інтересах юридичних та фізичних осіб, надавати їм на підставі отриманих ліцензій банківські послуги, а також здійснювати в межах наданої компетенції іншу діяльність від свого імені та за власний рахунок [64, 53]. Вважаємо за необхідне зазначити, що, перше, категорія “діяльність” розкривається в пер-

шу чергу через такий термін як "дії", але ніяким чином не як "право". По-друге, недоліком даного визначення є те, що з банківської діяльності виключається діяльність Національного банку України, який виконує функції центрального банку країни. Гетманцев пише «Вважаємо за необхідне зазначити, що», нібито це він щось аналізує, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	шу чергу через такий термін як "дії", але ніяким чином не як "право". По-друге, недоліком даного визначення є те, що з банківської діяльності виключається діяльність Національного банку України, який виконує функції центрального банку країни.
С. 27.	С. 22.
Незважаючи на те, що категорія "банківська діяльність" застосовується досить давно в різних галузях права, вперше визначення банківської діяльності в українському законодавстві з'явилося в 2000 р. в зв'язку з прийняттям Закону України "Про банки і банківську діяльність" в новій редакції. Відповідно до статті 1 Закону України "Про банки і банківську діяльність"⁷⁰, визначення банківської діяльності наводиться через перелік сукупності трьох банківських операцій, які можуть здійснювати тільки такі юридичні особи, як банки, – це залучення у вклади грошових коштів, видання кредитів і здійснення розрахунків. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Незважаючи на те, що категорія "банківська діяльність" застосовується досить давно в різних галузях права, вперше визначення банківської діяльності в українському законодавстві з'явилося в 2000 р. в зв'язку з прийняттям Закону України "Про банки і банківську діяльність" в новій редакції. Відповідно до ст. 1 Закону України "Про банки і банківську діяльність" визначення банківської діяльності наводиться через перелік сукупності трьох банківських операцій, які можуть здійснювати тільки такі юридичні особи, як банки, - це залучення у вклади грошових коштів, видання кредитів і здійснення розрахунків [147].
С. 27.	С. 23–24.
Як зазначає Тосунян Г.А., банківською діяльністю предмет банківського права не вичерпується. В нього також включаються суспільні відносини, які виникають в процесі функціонування банківської системи⁷¹. В літературі відсутня єдність поглядів на таке поняття як банківська система. Так, одна група вчених визначає банківську систему як сукупність банків, банківської інфраструктури, банківського законодавства та банківського ринку⁷². Але можна зауважити, що в це поняття включені такі різнопланові елементи, які не можна об'єднати в одне поняття банківської системи. Наприклад, така категорія, як банківське законодавство, являє собою зовнішню форму виразу права, яким регулюється діяльність банківської системи. З іншого боку, в законодавстві закріплений зовсім інший підхід до поняття "банківська система". Так, в статті 4 Закону України "Про банки та банківську діяльність"⁷³ банківська система розглядається як сукупність Національного банку України та інших банків, які діють на території України. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Плагіат.	Але, як зазначає Тосунян Г.А., банківською діяльністю предмет банківського права не вичерпується. В нього також включаються суспільні відносини, які виникають в процесі функціонування банківської системи [53, 18]. В літературі відсутня єдність поглядів на таке поняття як банківська система. Так, одна група вчених визначає банківську систему як сукупність банків, банківської інфраструктури, банківського законодавства та банківського ринку [94, 51]. Але можна зауважити, що в це поняття включені такі різнопланові елементи, які не можна об'єднати в одне поняття банківської системи. Наприклад, така категорія, як банківське законодавство, являє собою зовнішню форма виразу права, яким регулюється діяльність банківської системи. Також не зовсім зрозумілим видається поняття "банківський ринок". Тобто, в цілому це визначення має дуже узагальнений характер. З іншого боку, в законодавстві закріплений зовсім інший підхід до поняття "банківська система". Так, в ст. 4 Закону України "Про банки та банківську діяльність" банківська система розглядається як сукупність Національного банку України та інших банків, які діють на території України [147].
С. 28.	С. 24.
Отже, загальноприйнятою є позиція, що до будь-якої системи можна відносити лише ті організації, які безпосередньо здійснюють діяльність або функції, в яких і виражаються її якості. Але це ву-	Отже, загальноприйнятою є позиція, що до будь-якої системи можна відносити лише ті організації, які безпосередньо здійснюють діяльність або функції, в яких і виражаються її якості. Але це ву-

зький підхід до тлумачення банківської системи. Більш адекватним уявляється широкий підхід до визначення банківської системи, який передбачає включення до елементів системи не тільки ті організації, які безпосередньо здійснюють певний вид діяльності, але і організації, які забезпечують основну функцію цієї системи. При цьому важливо не вийти за межі співвідношення забезпечення з основною діяльністю. В якості принципу О.М. Олейник пропонує обрати кількість опосередковуючих зв'язків. При віднесенні тієї чи іншої організації до системи таких зв'язків повинно бути не більше одного, тобто, не можна відносити до системи організації, які забезпечують діяльність забезпечуючих організацій⁷⁴. Гетманцев пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	зький підхід до тлумачення банківської системи. Більш адекватним уявляється широкий підхід до визначення банківської системи, який передбачає включення до елементів системи не тільки ті організації, які безпосередньо здійснюють певний вид діяльності, але і організації, які забезпечують основну функцію цієї системи. При цьому важливо не вийти за межі співвідношення забезпечення з основною діяльністю. В якості принципу Олійник О.М. пропонує обрати кількість опосередковуючих зв'язків. При віднесенні тієї чи іншої організації до системи таких зв'язків повинно бути не більше одного, тобто, не можна відносити до системи організації, які забезпечують діяльність забезпечуючих організацій [37, 172].
С. 28.	С. 24.
До таких спеціалізованих організацій відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність" можна віднести банківські об'єднання.	До таких спеціалізованих організацій відповідно до ст. 13 Закону України "Про банки і банківську діяльність" можна віднести банківські спілки і асоціації, які створюються з метою захисту та представлення інтересів своїх членів, розвитку міжрегіональних та міжнародних зв'язків, забезпечення наукового та інформаційного обміну і професійних інтересів, розробки рекомендацій щодо банківської діяльності, але не мають права займатися банківською чи підприємницькою діяльністю [147].
С. 28–29.	С. 24–25.
Вищезазначене нами зауваження підтверджується також думкою Г.А. Тосуняна про те, що елементний склад банківської системи не обмежується організаціями, які безпосередньо здійснюють банківські операції. До її елементів він включає також органи, які регулюють і обслуговують діяльність банківської системи, але самі не мають права виконувати банківські операції. При цьому висувається лише одна умова: даний орган повинен бути спеціалізованим органом управління чи обслуговування банківської системи. Його основна функція повинна полягати у вирішенні питань, які мають безпосереднє відношення до діяльності цієї системи. Так, з метою удосконалення грошово-кредитної системи Російської Федерації при Центральному банку була створена Національна банківська рада⁷⁵. Але створений в Україні орган з подібним правовим статусом – Рада Національного банку України – є керівним органом Національного банку, і таким чином, його не можна виділити в якості окремого суб'єкта банківської системи. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Гетманцев пише «таким чином», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	Вищезазначене нами зауваження підтверджується також думкою Г.А. Тосуняна про те, що елементний склад банківської системи не обмежується організаціями, які безпосередньо здійснюють банківські операції. До її елементів він включає також органи, які регулюють і обслуговують діяльність банківської системи, але самі не мають права виконувати банківські операції. При цьому висувається лише одна умова: даний орган повинен бути спеціалізованим органом управління чи обслуговування банківської системи. Його основна функція повинна полягати у вирішенні питань, які мають безпосереднє відношення до діяльності цієї системи. Так, з метою удосконалення грошово-кредитної системи Російської Федерації при Центральному банку була створена Національна банківська рада [53, 258]. Але створений в Україні орган з подібним правовим статусом – Рада Національного банку України – є керівним органом Національного банку, і таким чином, його не можна виділити в якості окремого суб'єкта банківської системи.
С. 29.	С. 25.
Отже, пропонується включити до банківської системи України Національний банк України, інші	Отже, пропонується включити до банківської системи України Національний банк України, інші

банки, фінансові установи, філії та представництва іноземних банків, які створені і діють на території України, банківські об'єднання, а також спеціалізовані організації, які не мають права здійснювати банківську діяльність, але забезпечують її здійснення іншими суб'єктами банківської системи. Якщо проаналізувати визначення банківської системи, то можна зробити висновок, що поняття банківської системи та банківської діяльності не можна розглядати окремо, а тільки у сукупності, оскільки у своїй єдності розкриваються їх об'єктно-суб'єктні зв'язки. Так, банківська система являє собою внутрішньо організовану цілісність, в якій елементи пов'язані один з одним і об'єднані на підставі одного спільного принципу – забезпечення функціонування діяльності цієї системи. А поняття банківської діяльності розкривається через сукупність банківських операцій і угод, які здійснюються суб'єктами банківської системи. Отже, ці дві категорії взаємопов'язані, і цілком правомірним уявляється включення до предмету банківського права суспільних відносин, які складаються в процесі функціонування банківської системи, оскільки вони відображають організаційні аспекти банківської діяльності, тобто спрямовані на забезпечення цілісності і єдності банківської діяльності. Гетманцев двічі пише «Отже», а також «можна зробити висновок», нібито це він робить якісь висновки, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	банки, фінансові установи, філії та представництва іноземних банків, які створені і діють на території України, а також спеціалізовані організації, які не мають права здійснювати банківську діяльність, але забезпечують її здійснення іншими суб'єктами банківської системи. Якщо проаналізувати визначення банківської системи, то можна зробити висновок, що поняття банківської системи та банківської діяльності не можна розглядати окремо, а тільки у сукупності, оскільки у своїй єдності розкриваються їх об'єктно-суб'єктні зв'язки. Так, банківська система являє собою внутрішньо організовану цілісність, в якій елементи пов'язані один з одним і об'єднані на підставі одного спільного принципу – забезпечення функціонування діяльності цієї системи. А поняття банківської діяльності розкривається через сукупність банківських операцій і угод, які здійснюються суб'єктами банківської системи. Отже, ці дві категорії взаємопов'язані, і цілком правомірним уявляється включення до предмету банківського права суспільних відносин, які складаються в процесі функціонування банківської системи, оскільки вони відображають організаційні аспекти банківської діяльності, тобто спрямовані на забезпечення цілісності і єдності банківської діяльності.
С. 30. Але неможливо вивчати правові норми, які регулюють банківську діяльність, лишаючи без дослідження правовідносини, з якими вони тісно пов'язані. Таким чином, виникає необхідність у визначенні такої категорії, як банківські правовідносини. Банківські правовідносини – це урегульовані нормами права суспільні відносини, що складаються в процесі банківської діяльності і функціонування банківської системи України. Банківські правовідносини мають специфічні риси, які обумовлюють наявність притаманних ним наступних особливостей. Гетманцев пише «таким чином», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	С. 25. Але неможливо вивчати правові норми, які регулюють банківську діяльність, лишаючи без дослідження правовідносини, з якими вони тісно пов'язані. Але в склад права і окремих галузей невірно включати правовідносини. Не можна систему права і класифікацію його на галузі ототожнювати з аналізом і вивченням права в усьому його застосуванні і практичному здійсненні. Адже, як зазначає Халфіна Р.О., правовідносини – це форма реалізації норм права, вони є результатом їх правового регулювання [56; 54, 80]. Таким чином, виникає необхідність у визначенні такої категорії, як банківські правовідносини. Банківські правовідносини – це урегульовані нормами права суспільні відносини, що складаються в процесі банківської діяльності і функціонування банківської системи України. Банківські правовідносини мають специфічні риси, які обумовлюють наявність притаманних ним наступних особливостей.
С. 30. По-перше, ці правовідносини виникають в процесі банківської діяльності, тобто систематичної діяльності спеціальних суб'єктів – Національного банку України, інших банків та фінансових установ, - з приводу таких об'єктів, як гроші, цінні папери та дорогоцінні метали, валютні цінності, а також інформації, яка підпадає під режим банківської таємниці. Необхідно зазначити, що об'єкт банківських правовідносин вужче, ніж об'єкт цивільних право-	С. 26. По-перше, ці правовідносини виникають в процесі банківської діяльності, тобто систематичної діяльності спеціальних суб'єктів – Національного банку України, інших банків та фінансових установ, - з приводу таких об'єктів, як гроші, цінні папери та дорогоцінні метали, валютні цінності, а також інформації, яка підпадає під режим банківської таємниці. Необхідно зазначити, що об'єкт банківських правовідносин вужче, ніж об'єкт цивільних право-

відносин, оскільки останній включає в себе окрім вищезазначених об'єктів також рухомі і нерухомі речі, але ширше, ніж об'єкт фінансових, який, переважно, включає в себе тільки грошові кошти. По-друге, однією з сторін в банківських правовідносинах обов'язково виступає спеціальний суб'єкт – Національний банк України, банк або інша фінансова установа. Законодавством України (стаття 2 Закону України "Про Національний банк України"⁷⁷) закріплено спеціальний, відносно автономний статус Національного банку, який визначається як центральний банк країни, особливий центральний орган державного управління. Гетманцев скопіював чужий текст разом із го-товим покликанням. Плагіат.	відносин, оскільки останній включає в себе окрім вищезазначених об'єктів також рухомі і нерухомі речі, але ширше, ніж об'єкт фінансових, який вклю-чає в себе тільки грошові кошти. По-друге, однією з сторін в банківських право-відносинах обов'язково виступає спеціальний суб'єкт – Національний банк України, банк або інша фінансова установа. Законодавством України (ст. 2 Закону України "Про Національний банк України") закріплено спе-ціальний, відносно автономний статус Національ-ного банку, який визначається як центральний банк країни, особливий центральний орган державного управління [150].
С. 30–31.	С. 26.
Подвійна природа Національного банку полягає в тому, що він одночасно є органом державного управління, який здійснює функції по забезпеченню стабільності грошово-кредитної системи, а з друго-го боку – юридичною особою, господарюючим суб'єктом, що здійснює видатки переважно за ра-хунок своїх доходів. Таким чином, Національний банк виступає го-ловним органом державного регулювання макро-економічних процесів за допомогою різних методів. Національний банк одночасно з адміністративно-контрольними повноваженнями цілеспрямовано впливає на розвиток банків і економічної ситуації через укладання з ними цивільно-правових угод, здійснюючи надання кредитів та продаж державних облігацій. Тобто, Національний банк керує грошо-во-кредитною системою двоюко: як державно-владний орган – методом владно-розпорядчих приписів, і як господарюючий суб'єкт – економічни-ми методами. Гетманцев пише «Таким чином» та «Тобто», ніби-то це він робить якісь висновки, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст, але видалив покликання. Плагіат.	Подвійна природа Національного банку полягає в тому, що він одночасно є органом державного управління, який здійснює функції по забезпеченню стабільності грошово-кредитної системи, а з друго-го боку - юридичною особою, господарюючим суб'єктом, що здійснює видатки переважно за ра-хунок своїх доходів. Таким чином, Національний банк виступає го-ловним органом державного регулювання макро-економічних процесів за допомогою різних методів. Національний банк одночасно з адміністративно-контрольними повноваженнями цілеспрямовано впливає на розвиток банків і економічної ситуації через укладання з ними цивільно-правових угод, здійснюючи надання кредитів та продаж державних облігацій. Тобто, Національний банк керує грошо-во-кредитною системою двоюко: як державно-владний орган – методом владно-розпорядчих приписів, і як господарюючий суб'єкт – економічни-ми методами [144, 9].
С. 31.	С. 26–27.
Незважаючи на законодавче закріплення за На-ціональним банком прав проведення всіх основних банківських операцій, одна з основних його функцій – підтримання стабільності й надійності банківської системи в цілому. В той же час максимальний обсяг банківських операцій, які здійснюються в країні, здійснюються банками, які безпосередньо працюють на ринку банківських послуг⁷⁸. Отже, основним елементом в банківській систе-мі і основним суб'єктом банківських правовідносин є банк. І найбільша частина банківського законо-давства спрямована на регулювання діяльності банків, їх взаємовідносин між собою, клієнтурою і державними органами⁷⁹. По-третє, особливістю цих правовідносин є те, що за формою вони не є однорідними, і в принципі складаються з двох груп правовідносин: публічно-правового та приватноправового характеру.	Незважаючи на законодавче закріплення за На-ціональним банком прав проведення всіх основних банківських операцій, одна з основних його функцій – підтримання стабільності й надійності банківської системи в цілому. В той же час максимальний обсяг банківських операцій, які здійснюються в країні, здійснюються банками, які безпосередньо працюють на ринку банківських послуг [108, 83]. Отже, основним елементом в банківській систе-мі і основним суб'єктом банківських правовідносин є банк. І найбільша частина банківського законо-давства спрямована на регулювання діяльності банків, їх взаємовідносин між собою, клієнтурою і державними органами [122, 114]. По-третє, особливістю цих правовідносин є те, що за формою вони не є однорідними, і в принципі складаються з двох груп правовідносин: публічно-правового та приватно-правового характеру.

	Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовими покликаннями. Гетманцев пише «Отже», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	
	С. 31–32.	С. 27–28.
	Розглянувши предмет банківського права, ми можемо зазначити, що його складають суспільні відносини, які володіють певною, визначеною єдністю, і виникають в сфері банківської діяльності. Тепер для того, щоб визначити, чи є банківське право галуззю права, необхідно розглянути метод правового регулювання, який є додатковим обов'язковим критерієм поділу права на галузі. Тобто, щоб виявити, чи є підстави для виділення банківського права як галузі права, необхідно виявити специфіку методу, який застосовується для правового регулювання відносин, що складають предмет банківського права. При регулюванні відносин, які складаються в сфері банківського права, використовується не менш ніж два метода правового регулювання – диспозитивний та імперативний. Гетманцев пише «ми можемо зазначити» та «Тобто», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	Розглянувши предмет банківського права, ми можемо зазначити, що його складають суспільні відносини, які володіють певною, визначеною єдністю, і виникають в сфері банківської діяльності. Тепер для того, щоб визначити, чи є банківське право комплексною галуззю права, необхідно розглянути метод правового регулювання, який є додатковим, але обов'язковим критерієм поділу права на галузі. Тобто, щоб виявити, чи є підстави для виділення банківського права як комплексної галузі права, необхідно виявити специфіку методу, який застосовується для правового регулювання відносин, що складають предмет банківського права. При регулюванні відносин, які складаються в сфері банківського права, використовується не менш ніж два метода правового регулювання – диспозитивний та імперативний.
	С. 32.	С. 28.
	Юридичною наукою визначено основні риси диспозитивного методу правового регулювання: ✓ рівність учасників правовідношення; ✓ автономія учасників правовідношення, що означає здатність особи вільно (незалежно) формувати свою волю і реалізовувати свої права (чи взагалі не здійснювати певні дії); ✓ самостійність учасників правовідношення, яка виражається в можливості особи самостійно розпоряджатися майном, відповідати за свої зобов'язання, відшкодовувати збитки, нанесені її діями; ✓ альтернативна можливість суб'єктами різних варіантів поведінки в межах закону⁸⁰. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Юридичною наукою визначено основні риси диспозитивного методу правового регулювання: 1) рівність учасників правовідношення; 2) автономія учасників правовідношення, що означає здатність особи вільно (незалежно) формувати свою волю і реалізовувати свої права (чи взагалі не здійснювати певні дії); 3) самостійність учасників правовідношення, яка виражається в можливості особи самостійно розпоряджатися майном, відповідати за свої зобов'язання, відшкодовувати збитки, нанесені її діями; 4) альтернативна можливість суб'єктами різних варіантів поведінки в межах закону [53, 116-117].
	С. 32.	С. 28.
	Серед характерних рис імперативного методу Г.А. Тосунян зазначає наступні: ✓ нерівність учасників правовідношення, підпорядкованість їх один по відношенню до другого; ✓ суб'єкти правовідношення, які виконують владні, управлінські і інші функції, діють в межах наданих їм повноважень, реалізація яких впливає з їх статусу; ✓ обов'язковість виконання приписів, щодо яких погодження між сторонами не передбачається; ✓ заборона будь-яких дій, коли норми-заборони в загальному чи конкретному вигляді окреслюють	Серед характерних рис імперативного методу Г.А. Тосунян зазначає наступні: 1) нерівність учасників правовідношення, підпорядкованість їх один по відношенню до другого; 2) суб'єкти правовідношення, які виконують владні, управлінські і інші функції, діють в межах наданих їм повноважень, реалізація яких впливає з їх статусу; 3) обов'язковість виконання приписів, щодо яких погодження між сторонами не передбачається; 4) заборона будь-яких дій, коли норми-заборони в загальному чи конкретному вигляді окреслюють межі можливої неправомірної поведінки [53, 117-118].

межі можливої неадекватної поведінки⁸¹. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	
С. 33.	С. 28.
Характеризуючи застосування вищевказаних методів правового регулювання в банківському праві, можна зазначити, що в горизонтальних відносинах застосовується диспозитивний метод, а в вертикальних – імперативний. Імперативне регулювання банківської діяльності зумовлено необхідністю проведення державної грошово-кредитної політики і здійснюється, як правило, через Національний банк України, а в деяких випадках – через Кабінет Міністрів України та інші державні органи. Так, відносини Національного банку України з банками частіше за все є відносинами влади і підпорядкування, отже, ці відносини регулюються імперативним методом (методом владних приписів), який застосовується в фінансовому і адміністративному праві.	Характеризуючи застосування вищевказаних методів правового регулювання в банківському праві, можна зазначити, що в горизонтальних відносинах застосовується диспозитивний метод, а в вертикальних – імперативний. Імперативне регулювання банківської діяльності зумовлено необхідністю проведення державної грошово-кредитної політики і здійснюється, як правило, через Національний банк України, а в деяких випадках – через Кабінет Міністрів України та інші державні органи. Так, відносини Національного банку України з банками частіше за все є відносинами влади і підпорядкування, отже, ці відносини регулюються імперативним методом (методом владних приписів), який застосовується в фінансовому і адміністративному праві.
С. 33.	С. 28.
А велика група відносин, які складаються між банками, між банками і клієнтами (юридичними і фізичними особами), заснована на юридичній рівності сторін, і при правовому регулюванні таких відносин застосовується диспозитивний метод, притаманний цивільному праву. Окрім диспозитивного і імперативного методів, які застосовуються в банківському праві, Г.А. Тосунян виділяє також комплексний метод правового регулювання банківського права, який об'єднує в собі окремі характерні риси диспозитивного і публічно-правового методу, і є вторинним по відношенню до них. Гетманцев скопіював чужий текст, але видалив покликання. Плагіат.	А велика група відносин, які складаються між банками, між банками і клієнтами (юридичними і фізичними особами), заснована на юридичній рівності сторін, і при правовому регулюванні таких відносин застосовується диспозитивний метод, притаманний цивільному праву. Окрім диспозитивного і імперативного методів, які застосовуються в банківському праві, Г.А. Тосунян виділяє також комплексний метод правового регулювання банківського права, який об'єднує в собі окремі характерні риси диспозитивного і публічно-правового методу, і є вторинним по відношенню до них [53, 118].
С. 33–34.	С. 29.
Серед характерних рис комплексного методу Г.А. Тосунян виділяє наступні: ✓ майнова самостійність учасників правовідносин; ✓ застосування переважно способів комплексного (економічного) впливу на учасників правовідносин; ✓ поєднання регулювання відповідних суспільних відносин шляхом видання нормативно-правового акту і укладення договору, який має цивільно-правовий характер; ✓ "коридор автономії волі" – обов'язкових учасників банківських правовідносин, який означає наявність в правовідносинах автономії волі, обмеженої певними рамками. Тобто суб'єкти правовідносин мають можливість вільно формувати свою волю лише в чітко визначених межах, встановлених відповідними нормативно-правовими актами⁸². Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	Серед характерних рис комплексного методу Г.А. Тосунян виділяє наступні: 1) майнова самостійність учасників правовідносин; 2) застосування переважно способів комплексного (економічного) впливу на учасників правовідносин; 3) поєднання регулювання відповідних суспільних відносин шляхом видання нормативно-правового акту і укладення договору, який має цивільно-правовий характер; 4) "коридор автономії волі" обов'язкових учасників банківських правовідносин, який означає наявність в правовідносинах автономії волі, обмеженої певними рамками. Тобто суб'єкти правовідносин мають можливість вільно формувати свою волю лише в чітко визначених межах, встановлених відповідними нормативно-правовими актами [53, 118–119].

С. 34. Але виділення такого методу здається не зовсім виправданим у зв'язку з тим, що суспільні відносини не можуть одночасно регулюватися протилежними за своєю природою прийомами та способами, оскільки, таким чином, втрачається єдність правового регулювання. Застосування в банківському праві двох протилежних за своєю природою та змістом методів правового регулювання не дозволяють визнати банківське право галуззю права.	С. 29. Але виділення такого методу здається не зовсім вірним у зв'язку з тим, що суспільні відносини не можуть одночасно регулюватися протилежними за своєю природою прийомами та способами, оскільки, таким чином, втрачається єдність правового регулювання. Отже, предметом банківського права є сукупність суспільних відносин, які складаються у такій якісно специфічній сфері, як банківська діяльність. Але застосування в банківському праві двох, протилежних за своєю природою та змістом методів правового регулювання не дозволяють визнати банківське право комплексною галуззю права.
С. 34. Враховуючи викладене вище, застосовуючи термін "банківське право", ми можемо розуміти під ним галузь науки чи правову дисципліну, а не саму галузь права. Таким чином, вивчення і розробка банківського права рівною мірою може охоплюватися предметом різних правових наук. Однак, кожна з юридичних наук, зокрема наука фінансового права, орієнтуючись на межі своєї галузі права, повинна виділяти свій спектр вивчення банківського права. М.В. Карасьова підтверджує вищезазначене положення, вважаючи, що банківське право повинно включатися в систему учбового курсу "Фінансове право" своїм фінансово-правовим аспектом⁸³. Гетманцев пише «Таким чином», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	С. 29. В даному випадку, застосовуючи термін "банківське право", ми можемо розуміти під ним галузь науки чи правову дисципліну, а не саму галузь права. Таким чином, вивчення і розробка банківського права рівною мірою може охоплюватися предметом різних правових наук. Однак, кожна з юридичних наук, зокрема наука фінансового права, орієнтуючись на межі своєї галузі права, повинна виділяти свій спектр вивчення банківського права. Карасьова М.В. підтверджує вищезазначене положення, вважаючи, що банківське право повинно включатися в систему учбового курсу "Фінансове право" своїм фінансово-правовим аспектом [111, 25].
С. 34. Вважаємо, що можна говорити не про існування банківського права як самостійної галузі права, а тільки про існування банківського законодавства, як галузі законодавства. Адже, як зазначає П.С. Пацурківський, в галузі права переважає об'єктивний момент – внутрішні закономірності правової матерії, а в галузі законодавства – суб'єктивний момент, тобто рішення законодавця⁸⁴. Гетманцев пише «Вважаємо», нібито це він щось аналізує, а насправді переписує чужий текст. Гетманцев скопіював чужий текст разом із готовим покликанням. Плагіат.	С. 29. Вважаємо, що можна говорити не про існування банківського права як галузі, а тільки про існування банківського законодавства, як галузі законодавства. Адже, як зазначає П.С. Пацурківський, в галузі права переважає об'єктивний момент – внутрішні закономірності правової матерії, а в галузі законодавства – суб'єктивний момент, тобто рішення законодавця [38, 71].
С. 34. Таким чином, галузь законодавства являє собою сукупність юридичних форм, в яких певні норми права знаходять своє вираження і закріплення. Адже, правова форма певного виду суспільних відносин конструється, виходячи з їх змісту, тому в це поняття включаються норми і інститути різних галузей права. Гетманцев пише «Таким чином», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст.	С. 30. Таким чином, галузь законодавства являє собою сукупність юридичних форм, в яких певні норми права знаходять своє вираження і закріплення. Адже, правова форма певного виду суспільних відносин конструється, виходячи з їх змісту, тому в це поняття включаються норми і інститути різних галузей права [56, 80].

Гетманцев скопіював чужий текст, але видалив покликання. Плагіат.	
С. 34–35.	С. 30.
Банківське законодавство складається з правових форм, в які входять правові норми різних галузей права, що не є однорідними, - це в першу чергу норми фінансового, адміністративного і цивільного права, але, як і в будь-якій галузі законодавства, що претендує на визначену самостійність, існує певне ядро правових норм, які визначають його сутність. І за змістом банківське законодавство є комплексним міжгалузевим правовим явищем, яке складається з приписів приватно-правового і публічно-правового характеру, об'єднаних таким предметом правового регулювання, як суспільні відносини, що складаються в сфері банківської діяльності й функціонування банківської системи. В зв'язку з вищевикладеним вважаємо за необхідне дослідити нормативний склад банківського законодавства.	Банківське законодавство складається з правових форм, в які входять правові норми різних галузей права, що не є однорідними, - це в першу чергу норми фінансового, адміністративного і цивільного права, але, як і в будь-якій галузі законодавства, що претендує на визначену самостійність, існує певне ядро правових норм, які визначають його сутність. І за змістом банківське законодавство є комплексним міжгалузевим правовим явищем, яке складається з приписів приватно-правового і публічно-правового характеру, об'єднаних таким предметом правового регулювання, як суспільні відносини, що складаються в сфері банківської діяльності й функціонування банківської системи. В зв'язку з вищевикладеним вважаємо за необхідне дослідити нормативний склад банківського законодавства.
С. 35.	С. 30–31.
Цивільно-правові норми регулюють відносини, які складаються при здійсненні банками і іншими фінансовими установами діяльності в кредитно-банківській сфері. Так, нормами цивільного права визначаються насамперед правовий статус суб'єктів, які беруть участь в цивільному обороті; загальні правила здійснення угод, що застосовуються певним чином і до банківських угод; загальні правила про зобов'язання і договори, а також правила укладення та виконання окремих видів договорів. Фінансово-правові норми регламентують діяльність фінансових установ в емісійній справі, в сфері валютних операцій, визначають ряд аспектів діяльності Національного банку як кредитного і розрахунково-касового органу, регулюють діяльність банків, пов'язану з розрахунковими операціями та інші. Адміністративно-правові норми сприяють забезпеченню управління банківською системою в цілому. Вони визначають компетенцію суб'єктів, які здійснюють керівництво банківською системою, а також певні умови функціонування фінансових установ (наприклад, підстави і порядок реєстрації та ліцензування); регулюють здійснення контролю та нагляду за законністю діяльності нижчестоящих суб'єктів (порядок і умови відзвизу ліцензій, порядок накладення адміністративних стягнень за порушення норм банківського законодавства).	Цивільно-правові норми регулюють відносини, які складаються при здійсненні банками і іншими фінансовими установами діяльності в кредитно-банківській сфері. Так, нормами цивільного права визначаються насамперед правовий статус суб'єктів, які беруть участь в цивільному обороті; загальні правила здійснення угод, що застосовуються певним чином і до банківських угод; загальні правила про зобов'язання і договори, а також правила укладення та виконання окремих видів договорів. Фінансово-правові норми регламентують діяльність фінансових установ в емісійній справі, в сфері валютних операцій, визначають ряд аспектів діяльності Національного банку як кредитного і розрахунково-касового органу, регулюють діяльність банків, пов'язану з розрахунковими операціями та інші. Адміністративно-правові норми сприяють забезпеченню управління банківською системою в цілому. Вони визначають компетенцію суб'єктів, які здійснюють керівництво банківською системою, а також певні умови функціонування фінансових установ (наприклад, підстави і порядок реєстрації та ліцензування); регулюють здійснення контролю та нагляду за законністю діяльності нижчестоящих суб'єктів (порядок і умови відзвизу ліцензій, порядок накладення адміністративних стягнень за порушення норм банківського законодавства).
С. 36.	С. 31.
Отже, зважаючи на вищевказані положення, можна зазначити, що фінансові, адміністративні та цивільні норми є основними групами норм, які входять в нормативно-правові акти, з яких і складається банківське законодавство. Таким чином, на нашу думку, банківське законодавство являє собою сукупність правових форм, які містять в собі норми різних галузей права (в основному фінансового, адміністративного та цивільного), об'єднаних за сферою правового регулювання – банківською діяльністю, але при їх застосуванні використовуються різні (протилежні за своєю природою) методи правового регулювання. При цьому, основний нормативно-правовий масив банківського законодавства відноситься до фінан-	Отже, зважаючи на вищевказані положення, можна зазначити, що фінансові, адміністративні та цивільні норми є основними групами норм, які входять в нормативно-правові акти, з яких і складається банківське законодавство. Таким чином, на нашу думку, банківське законодавство являє собою сукупність правових форм, які містять в собі норми різних галузей права (в основному фінансового, адміністративного та цивільного), об'єднаних за сферою правового регулювання – банківською діяльністю, але при їх застосуванні використовуються різні (протилежні за своєю природою) методи правового регулювання.

	сового права. Гетманцев пише «Отже» та «Таким чином, на нашу думку», нібито це він робить якийсь висновок, а насправді переписує чужий текст. Плагіат.	
2	Гетманцев Д. О. Банківська таємниця: особливості її нормативно-правового регулювання в Україні та в законодавстві зарубіжних країн. – Дис. ... кандидата юридичних наук. – Київ, 2003. (https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0404U000399)	Олейник О. М. Основы банковского права: Курс лекций. – М.: Юристъ, 1997.
	С. 117.	С. 230.
	2.2 Порядок розкриття відомостей, що становлять банківську таємницю банками Надання банками відомостей, що становлять банківську таємницю, посадовим особам органів державної влади і управління повинне здійснюватися за визначеними правилами, існування яких охоплюється поняттям “порядок надання відомостей”. Цей порядок складається з правових норм, що регулюють чотири напрямки правовідносин між банками й органами держави²¹⁶: а) норми, що встановлюють матеріально-правові і процесуальні підстави для направлення запиту в банк; б) норми, що визначають коло посадових осіб, уповноважених від імені того чи іншого органа робити цей запит; в) норми, що пред’являють вимоги до форми запиту; г) норми про терміни і форму відповіді банку. Покликання [216] – це: Плешаков А.М. Банковская тайна: порядок раскрытия (правовые аспекты) // Юридическая консультация, 1998, – №9-10, – С. 15. Ця покликання є фальшивим, бо, по-перше, стаття опублікована пізніше книги Олейник, а по-друге, наступні абзаци переписані з книги Олейник без належних покликань, і далі в одному абзаці Гетманцев покликається саме на книгу Олейник. Гетманцев до переписаної з російської книжки назви розділу додав слова «що становлять банківську таємницю», але не поставив після них кому, через що спотворив сенс речення. Плагіат.	§ 7. ПОРЯДОК ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ СВЕДЕНИЙ БАНКАМИ 1. Предоставление банками сведений должностным лицам органов государственной власти и управления должно осуществляться по определенным правилам, существование которых охватывается понятием «порядок предоставления сведений». Этот порядок состоит из правовых норм, регулирующих четыре направления правоотношений между банками и органами государства: а) нормы, устанавливающие материально-правовые и процессуальные основания для направления запроса в банк; б) нормы, определяющие круг должностных лиц, уполномоченных от имени того или иного органа совершать этот запрос; в) нормы, предъявляющие требования к форме запроса; г) нормы о сроках и форме ответа банка.
	С. 117.	С. 230.
	У практиці банківської діяльності дуже часто зустрічаються випадки, коли до банків звертаються посадові особи або працівники органів влади і управління, у тому числі правоохоронних органів, з вимогою надати ті чи інші відомості про банківські операції клієнтів, стан фінансів банку тощо. Далеко не завжди такі вимоги правомірні і спираються на передбачені законом підстави. Для вироблення позиції банку в цих ситуаціях доцільно мати на увазі наступне. До компетенції деяких органів державної влади і управління віднесене право вимагати інформацію в різних суб'єктів господарювання, у тому числі і у банків. Але інформація про діяльність банку та його клієнтів по їх рахунках має додатковий захист у виді банківської таємниці, що означає, що такі відомості можуть передаватися третім особам тільки у випадках, визначених спеціальним законом.	В практике банковской деятельности очень часто встречаются случаи, когда к банкам обращаются должностные лица или работники органов власти и управления, в том числе правоохранительных органов, с требованием предоставить те или иные сведения о банковских операциях клиентов, состоянии финансов банка и другие. Далеко не всегда такие требования правомерны и опираются на предусмотренные законом основания. Для выработки позиции банка в этих ситуациях целесообразно иметь в виду следующее: К компетенции некоторых органов государственной власти и управления отнесено право требовать информацию у разных хозяйствующих субъектов, в том числе и у банков. Но информация о деятельности банка по счетам клиентов имеет дополнительную защиту в виде банковской тайны, что означает, что такие сведения могут переда-

		ваться правоохранительным органам только при возбуждении уголовного дела, вынесении приговора или судебного решения либо ином решении, свидетельствующем о нахождении дела в производстве данного органа.
--	--	---